

Voordat de waarheid uitkomt

Toshikazu Kawaguchi bij Meulenhoff:

Voordat de koffie koud wordt
Voordat de waarheid uitkomt

Toshikazu Kawaguchi

Voordat de waarheid uitkomt

ROMAN

Vertaald uit het Japans door Geert van Bremen

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9818-2

ISBN 978-94-023-2114-2 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Kono uso ga barenai uchi ni*

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Yoko Matsumoto

Auteursfoto: Courtesy of Sunmark Publishing

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2017 by Toshikazu Kawaguchi

© 2023 Nederlandse vertaling Geert van Bremen en

Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Dutch translation rights arranged with Sunmark Publishing, Inc.,

through InterRights Inc., Tokyo, Japan and Gudovitz & Company

Literary Agency, New York, USA

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Proloog	7
Schema van de personages en hun onderlinge relaties	9
1. ‘Vrienden’ – over een man die zijn vriend opzocht die al tweeëntwintig jaar dood was	11
2. ‘Ouder en kind’ – over een zoon die niet bij de uitvaart van zijn moeder kon zijn	73
3. ‘Geliefden’ – over een man die zijn geliefde met wie hij niet kon trouwen opzocht	127
4. ‘Echtpaar’ – over een oude politierechercheur die zijn vrouw geen geschenk kon geven	167

Proloog

Over een bepaalde zitplaats, in een zeker koffiezaakje, in een zekere wijk, bestaat een mysterieuze stadslegende. Naar verluidt kun je je, als je op die plaats gaat zitten, en alleen zolang je op die plaats zit, naar een tijdstip naar wens verplaatsen.

Er zijn echter vervelende, ontzettend vervelende regels.

1. Ook al reis je naar het verleden, je kunt geen mensen ontmoeten die dit koffiezaakje nog nooit hebben bezocht.
2. Door terug te keren naar het verleden zal de werkelijkheid niet veranderen, hoezeer je je ook inspant.
3. Er zit een vaste klant op de plek waarvandaan je terug naar het verleden kunt keren. Je kunt pas gaan zitten als die klant opstaat.
4. Als je eenmaal terug in het verleden bent, kun je niet van je plek weggaan.
5. Je kunt slechts terugkeren naar het verleden vanaf het moment dat je kop koffie is ingeschonken, totdat die koffie koud is geworden.

En dit zijn nog niet alle vervelende regels.
Evengoed brengen ook nu nog klanten die van
deze stadslegende gehoord hebben een
bezoek aan dit koffiezaakje.

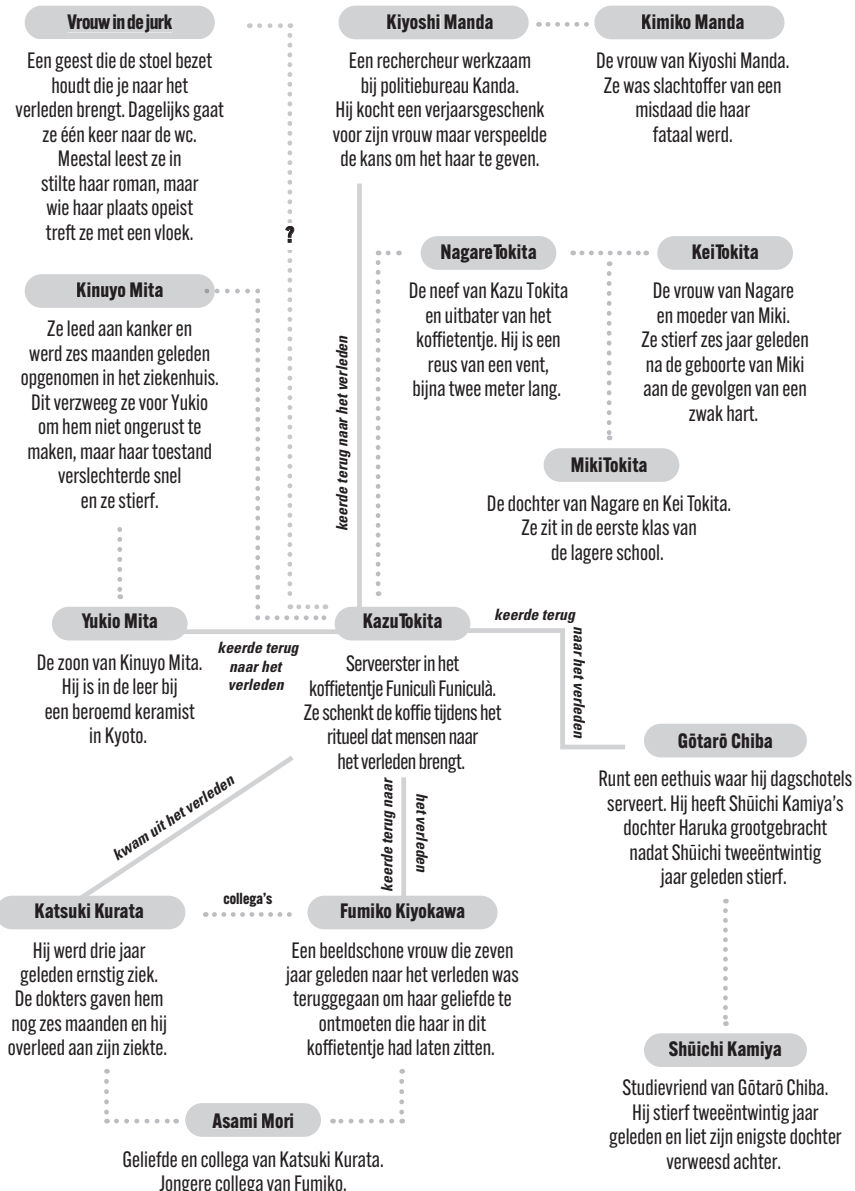
De naam van het koffiezaakje? ‘Funiculì Funiculà’.

Zou jij na het horen van al deze regels nog steeds
naar het verleden terug willen keren?

Dit is het verhaal van vier hartverwarmende wonderen
die in dit mysterieuze koffiezaakje plaatsvonden.

Als jij terug kon gaan naar die ene dag,
wie zou jij dan willen ontmoeten?

Schema van de personages en hun onderlinge relaties

I

VRIENDEN

Over een man die zijn vriend
opzocht die al tweeëntwintig
jaar dood was

Gōtarō Chiba had zijn dochter tweeëntwintig jaar lang voorgelogen.

‘Het moeilijkste in dit bestaan is te leven zonder te liegen,’ schreef Dostojevski ooit.

De leugen kan allerlei doelen dienen. Je kunt liegen om jezelf beter voor te doen, of om een ander te bedriegen. Er zijn leugens die pijn doen, maar ook leugens die je kunnen redden. In de meeste gevallen hebben mensen spijt als ze hebben gelogen.

Dat gold ook voor Gōtarō. Terwijl hij dacht aan hoe hij haar had voorgelogen, ijsbeerde hij een half uur voor het koffietentje op en neer, in zichzelf mopperend: ‘En ik wilde niet eens liegen.’

Het koffiezaakje waar je terug kon keren in de tijd lag op enkele minuten lopen van station Jimbōchō. Het bevond zich in een achteraf gelegen zijsteeg in een omgeving met vooral kantoorgebouwen, en was te herkennen aan een klein uithangbord met de naam ‘Funiculi Funiculà’. Omdat de zaak in een souterrain was gevestigd, zou het zonder dat uithangbord niemand opvallen.

Gōtarō daalde de trap af, maar hij bleef stilstaan voor de met houtsnijwerk versierde deur. Hij mopperde onhoorbaar, schudde zijn hoofd, draaide zich om en liep de trap een eindje op, maar halverwege stopte hij met een pei-

zende blik op zijn gezicht. Op die manier liep hij een aantal keren de trap op en neer.

‘Als u nu eens binnen verder piekert?’

Van schrik keek hij achterom en zag dat een tengerere vrouw hem had aangesproken. Ze droeg een zwart gilet en een schort over een wit overhemd. Gōtarō begreep dadelijk dat zij hier werkte.

‘Nou ja, eh...’

Terwijl Gōtarō om een antwoord verlegen bleef, passeerde ze hem en liep vlot de trap af.

Klingeling!

Het geluid van een koebel hing in de lucht terwijl ze naar binnen verdween.

Ze had hem uitgenodigd binnen te komen zonder opdringerig te worden. Het was alsof er een verkoelend briesje langs hem was gestreken. Gōtarō bleef achter met het eigenaardige gevoel dat ze dwars door hem heen in zijn ziel had gekeken.

Hij was besluiteloos de trap op en neer blijven lopen omdat hij niet zeker wist of dit wel ‘dat koffietentje waar je kunt teruggaan in de tijd’ was. Als het gerucht dat hij van een oude bekende had gehoord een verzinsel bleek te zijn, dan zou hij zich schamen om zijn goedgelovigheid.

Zelfs als de verhalen over het tijdreizen klopten, waren er nog altijd die vervelende regels waarover hem was verteld. Dit was zo’n regel:

Door terug te keren naar het verleden zal de werkelijkheid niet veranderen, hoezeer je ook inspant.

Toen hij voor het eerst van deze regel hoorde, had Gōtarō zich vol ongeloof afgevraagd: ‘Zijn er desondanks mensen die naar het verleden terug willen?’

Diezelfde man stond nu voor het koffietentje en dacht: desondanks wil ik terug in de tijd. Had de vrouw daarnet zijn gedachten gelezen? Normaal zou je verwachten dat ze vroeg: ‘Wilt u misschien even binnenkomen? U bent van harte welkom in ons café.’

In plaats daarvan had ze gezegd: ‘Als u nu eens binnen verder piekert?’

Ze bedoelde misschien: teruggaan in de tijd kan hier, maar ga eerst eens naar binnen en bedenk dan of u het wilt of niet.

Ook dan bleef het een raadsel hoe de vrouw wist dat Gōtarō naar het koffietentje was gekomen om terug in de tijd te gaan, maar het gaf wel een sprankje hoop. Door haar achteloos geuite woorden was Gōtarō’s besluit vast komen te staan.

Het volgende moment reikte zijn hand al naar de deurknop en trok hij de cafédeur met kracht open.

Klingeling!

Gōtarō betrad het koffietentje waar je terug kunt reizen in de tijd.

Gōtarō Chiba, eenenvijftig jaar. Omdat hij op de middelbare school en de universiteit aan rugby had gedaan, had hij een stevig postuur en droeg hij kostuums in maat XXL. Hij woonde onder één dak met zijn dochter Haruka, die dit jaar drieëntwintig zou worden. Hij had Haruka als alleenstaande vader opgevoed, en haar leven lang had hij haar voorgehouden dat haar moeder was bezweken aan een ziekte toen zij nog heel jong was. Gōtarō verdiende de kost als uitbater van een klein restaurant genaamd Eethuis Kamiya in Hachiōji, een stad aan de westkant van Tokio, waar hij dagschotels serveerde, geholpen door Haruka.

Gōtarō opende de twee meter hoge houten deur van het café, ging naar binnen en kwam eerst terecht in een soort vestibule. Rechtdoor was de deur naar het toilet, en aan zijn rechterhand was een doorgang die naar het koffiezaakje leidde.

Toen Gōtarō binnentrad, kruiste zijn blik die van een vrouw aan de bar. Onmiddellijk riep ze naar iemand in een vertrek achter de bar: ‘Kazu, je hebt een klant!’

Naast haar aan de bar zat een jongen van lagereschoolleeftijd, en aan een tafel in de verste hoek zat een vrouw in een witte jurk met halflange mouwen. De vrouw, met een bleek, onopvallend voorkomen, was in stilte een roman aan het lezen.

‘De serveerster heeft inkopen gedaan en ze is pas net terug, dus gaat u maar even zitten.’

De vrouw sprak op vertrouwde toon, al hadden ze elkaar nooit eerder ontmoet. Ze zou wel vaste klant zijn. Gōtarō sputterde niet tegen, maar zei: ‘Dank u,’ met een hoofdknik. Hij las in haar blik dat hij haar alles over deze koffiezaak mocht vragen, en dat stoorde hem, maar hij deed

of hij het niet zag, ging aan een tafel dicht bij de ingang zitten en begon de omgeving in zich op te nemen.

Er hingen enorme antieke wandklokken die van de vloer tot aan het plafond reikten. De zoldering werd kruiselsings gesteund door massief houten draagbalken en aan het plafond draaiden de houten wieken van een ventilator traag in de rondte. De sobere lemen muren met de kleur van sojameel waren vermoedelijk al lang geleden gestuct, want in de loop der tijd waren her en der vage vlekken ontstaan. Het souterrain had geen ramen, de enige verlichting was afkomstig van hangende schemerlampen boven de tafels die de hele ruimte in een gedempt sepia licht zetten.

‘Welkom!’ De vrouw die hem buiten had aangesproken verscheen uit het vertrek achter de bar en zette een glas water voor Gōtarō neer op tafel.

De naam van de vrouw was Kazu Tokita. Ze had halflang haar in een staart en droeg een wit overhemd en een zwarte vlinderdas, een gilet en een zwart schort. Kazu was de serveerster van dit koffiehuis Funiculi Funiculà.

Ze had een lichte huid en een mooi gezicht met amandelvormige ogen, maar ze bezat geen opvallende kenmerken. Als je haar één keer bekeek en daarna je ogen sloot, was je meteen vergeten hoe haar gezicht eruitzag. Kort gezegd: een onopvallende verschijning. Dit jaar zou ze negenentwintig worden.

‘Dus eh..., klopt het? Is het zo dat, eh...?’

Gōtarō stootte verwarde klanken uit omdat hij niet wist hoe hij het reizen naar het verleden ter sprake kon brengen. Kazu keek hem onverstoort aan. Ze keerde zich om en met haar rug naar hem toe vroeg ze Gōtarō: ‘Naar welk moment in het verleden wilt u teruggaan?’

Uit de keuken klonk zachtjes het pruttelen van koffie die vers werd gezet.

Deze serveerster lijkt echt in mijn ziel te hebben gekeken...

Het vluchtige koffiearoma dat zich door het zaakje verspreidde riep bij Gōtarō levendige herinneringen op aan ‘die ene dag’.

Zeven jaar na hun laatste ontmoeting troffen Gōtarō en Shūichi Kamiya elkaar bij toeval voor dit koffietentje. Beide mannen kenden elkaar uit hun studententijd toen ze samen in het rugbyteam van de universiteit hadden gespeeld.

Niet lang voor hun weerzien was Gōtarō al zijn bezittingen kwijtgeraakt nadat het bedrijf van een kennis voor wie hij borg stond failliet was gegaan, en hij leefde destijds – berooid en dakloos – op straat. De kleren die hij droeg waren vuil en hij stonk een uur in de wind. Toch trok Shūichi geen vies gezicht toen hij hem zo zag, hij was juist blij met de onverwachte ontmoeting.

‘Kom bij mij in de zaak werken,’ stelde hij voor.

Na zijn afstuderen was Shūichi vanwege zijn rugbytalent voor een bedrijfsteam in Osaka gaan spelen, maar nog geen jaar later kwam er door een blessure een einde aan zijn sportloopbaan, waarna hij werk vond bij een restaurantketen met westers eten op het menu.

Shūichi was een echte positivo die in elk probleem een kans zag. Hij werkte wel twee of drie keer zo hard als anderen en daarmee schopte hij het tot regiomanager met verantwoordelijkheid voor zeven vestigingen. Toch begon hij na zijn trouwen voor zichzelf en samen met zijn vrouw opende hij een klein eethuis. Die zaak liep inmiddels bijzonder goed en ze kwamen handen tekort.

‘Als jij me komt helpen ben ik uit de brand.’

Gōtarō was uitgeput geraakt door zijn gebrekkige bestaan en hij had bijna alle hoop laten varen. Hij hield het dan ook niet droog bij deze woorden en knikte kort ten teken dat hij het aanbod aannam.

‘Mooi zo! Kom dan maar mee.’

Zijn stoel kraakte ervan toen Shūichi met een bruuske beweging opstond. Met een grote grijns op zijn gezicht zei hij: ‘En mijn dochter krijg je ook te zien.’

Gōtarō was zelf niet getrouwd, dus hij was tamelijk verast dat Shūichi al een kind had. ‘Een dochter?’ vroeg hij met grote ogen van verbazing.

‘Ja, ze is nog maar net geboren, echt een schatje.’

Gōtarō reageerde blij. Shūichi griste snel de rekening van de tafel en haastte zich naar de kassa.

‘Chef, afrekenen!’

Achter de kassa stond een nors uitziende man met een paar smalle ogen zo dun als draadjes – hij had nog het meest weg van een twee meter lange middelbare scholier.

‘Dat is dan zeventienhonderdzesentwintig yen.’

‘Kijk eens.’

Gōtarō en Shūichi hadden beiden als ex-rugbyers een flink postuur. Nu ze voor iemand stonden die nog langer was dan zijzelf dachten ze vermoedelijk allebei: *Die man is in de wieg gelegd voor rugby*, want toen hun blikken elkaar kruisten moesten ze allebei grinniken.

‘Uw wisselgeld.’

Nadat Shūichi het wisselgeld van de man had gekregen beende hij naar de uitgang.

Voordat Gōtarō als dakloze op straat kwam te leven had hij een tijdlang een tamelijk luxeleven geleid als directeur van een bedrijf met een jaaromzet van honderd miljoen yen dat hij van zijn vader had geërfd.

Van nature was hij een serieus persoon, maar geld kan een mens veranderen. Op zeker moment steeg het naar zijn hoofd en begon hij met geld te smijten. Nadat het bedrijf van zijn kennis voor wie hij borg stond failliet ging, moest hij noodgedwongen diens schulden afbetalen, waardoor zijn eigen bedrijf ook op de fles ging.

Toen Gōtarō al zijn geld had verloren en berooid was, keerden de klaplopers in zijn omgeving hem de rug toe en lieten zich niet meer zien. Zelfs enkelen die hij voor ware vrienden had gehouden zeiden hem recht in zijn gezicht dat hij zonder geld voor hen niets waard was en lieten hem ijskoud in de steek.

Maar Shūichi had hem nodig, ondanks dat Gōtarō geen rooie cent meer had.

Er zijn maar weinig mensen die belangeloos een mens in nood de hand reiken zonder er iets voor terug te verlangen.

Shūichi Kamiya was zo iemand. Gōtarō verliet achter Shūichi aan het koffientje, en terwijl hij naar diens rug keek besloot hij: *Ooit ga ik het goedmaken.*

Klingeling!

Dat is wat er tweeëntwintig jaar geleden was gebeurd.

Gōtarō Chiba pakte het glas dat voor hem stond en nam een slok water om zijn droge keel te smeren, waarna hem een korte zucht ontsnapte: ‘Pff...’ Voor zijn leeftijd, eenenvijftig jaar, zag hij er nog jong uit, al begon zijn haardos hier en daar wat grijs te worden.

‘Vanaf de eerste dag heb ik keihard gewerkt om onder zijn leiding het vak te leren. Maar een jaar later overkwam Shūichi en zijn vrouw een verkeersongeval, en...’

De woorden stokten hem in de keel, want zelfs na tweeëntwintig jaar was de schok nog steeds voelbaar en de herinnering bracht bij Gōtarō nog altijd tranen in zijn ogen.

Net op dat moment klonk er een luid slurpend geluid van een jongen die aan de bar zat en door een rietje de laatste druppels uit zijn glas sinaasappelsap opzoopte.

‘En toen?’ vroeg Kazu achteloos zonder haar werk te onderbreken. Haar toon was altijd gelijkmatig, ongeacht de ernst van het gesprek. Dat was Kazu’s houding, de afstand die ze tot anderen bewaarde.

‘De dochter die Shūichi achterliet heb ik opgevoed,’ mompelde Gōtarō voor zich heen, zijn ogen neergeslagen. Langzaam stond hij op: ‘Alstublieft, laat me terugkeren naar die ene dag tweeëntwintig jaar geleden,’ en hij maakte een diepe buiging.

Enkele jaren geleden werd dit koffiezaakje genaamd Funiculi Funiculà beroemd door de opwinding omtrent een stadslegende die rondging, namelijk dat je er terug in de tijd kon reizen.

Meestal blijken stadslegenden broodjes aap te zijn, maar kennelijk kon je in dit koffietentje daadwerkelijk terugkeren naar het verleden.

Ook nu nog deden verhalen de ronde over een vrouw die haar ex in het verleden was gaan opzoeken, over iemand die was teruggereisd om haar jongere zus, die bij een verkeersongeluk was gestorven, weer te zien, en over een vrouw die haar echtgenoot had opgezocht voordat hij zijn geheugen verloor.

Maar om terug in de tijd te kunnen reizen gelden er vervelende regels, ontzettend vervelende regels.

Om te beginnen de eerste regel.

Ook al reis je naar het verleden, je kunt geen mensen ontmoeten die dit koffiezaakje nog nooit hebben bezocht.

Als degene die je wilt ontmoeten hier nooit is geweest, kun je wel terug in de tijd maar zul je diegene er niet aantreffen. Dus, al komen mensen van heinde en verre om terug in de tijd te reizen, voor de meesten van hen is die onderneming zinloos.

Regel twee.

Door terug te keren naar het verleden zal de werkelijkheid niet veranderen, hoezeer je je ook inspant.

Vrijwel alle mensen die op het gerucht over dit koffietentje afkwamen en deze regel te horen kregen, dropen teleurgesteld af. De reden was dat het gros van de tijdreisklanten een ooit begane fout wilde rechtzetten. Maar wie te horen kreeg dat de werkelijkheid onveranderd zou blijven, had vrijwel nooit meer behoefte om terug te gaan.

Regel drie.

Er is maar één zitplaats waarvandaan je terug naar het verleden kunt keren, en op die plek zit een vaste klant. Je kunt pas gaan zitten als die klant opstaat. Het is bekend dat die klant zeker eenmaal per dag naar de wc gaat, maar niemand weet wanneer.

Regel vier.

Als je eenmaal terug in het verleden bent, kun je niet van je plek weggaan.

Stel dat je wel opstaat, dan keer je onmiddellijk terug in het heden. Dus ook al ga je terug naar het verleden, het koffiezaakje kun je niet verlaten.

Regel vijf.

Je kunt slechts terugkeren naar het verleden vanaf het moment dat je kop koffie is ingeschonken, en totdat de koffie koud is geworden. En het maakt ook uit wie de koffie inschenkt. Momenteel was er in deze zaak slechts één persoon die koffie kon schenken voor een terugkeer naar het verleden, en dat was Kazu Tokita.

Ondanks deze vervelende regels bleven er bezoekers komen die hadden gehoord dat je hier terug in de tijd kon reizen.

Gōtarō was een van hen.

‘Wat bent u van plan te gaan doen zodra u terug bent in het verleden?’ vroeg de vrouw die hem bij binnenkomst had uitgenodigd plaats te nemen.

Haar naam was Kyōko Kijima, een huisvrouw en moeder van begin veertig die hier vaste klant was. Bij toeval bevond ze zich tegelijkertijd met Gōtarō in het café, en ze bekeek hem met onverholen nieuwsgierigheid, alsof ze nooit eerder een bezoeker had gezien die terug naar het verleden wilde.

‘Neem me niet kwalijk, maar hoe oud bent u?’

‘Eenenvijftig.’

Schijnbaar bespeurde Gōtarō in haar vraag een verwijt, zoiets als: *Waarom zou een volwassen vent van jouw leeftijd nog terug in de tijd willen?* want hij zat kromgebogen over de tafel en staarde strak naar zijn gevouwen handen.

‘... Sorry dat ik het zeg, maar uw vriend zal zich wezenloos schrikken. Hij weet immers nergens van, die... Hoe heet hij ook alweer? Shūichi was het toch? U jaagt hem de stuipen op het lijf als u zomaar, tweeëntwintig jaar ouder, voor zijn neus opduikt.’

Gōtarō keek niet op.

‘Ja toch, denk je ook niet?’ Gauw zocht Kyōko bevestiging bij Kazu, die achter de bar stond.

‘Zou kunnen,’ antwoordde Kazu, maar ze leek het niet met haar eens te zijn.

‘Mama, je koffie wordt koud,’ mompelde de jongen, die ongedurig werd nu hij zijn sap op had. Zij naam was Yōsuke Kijima. De zoon van Kyōko zat sinds dit voorjaar in de vierde klas van de lagere school – een voetballertje met halflang sluike haar, een zongebruind gezicht en om zijn schouders het tenue van FC Meitoku met rugnummer 9.

Yōsuke doelde op de koffie to-go die in een papieren tas voor Kyōko op de bar stond.